

Universitätsbibliothek Wuppertal

C. Cornelii Taciti Opera Qvæ Exstant

Tacitus, Cornelius

Antverpiae, 1668

Vorwort

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1742](#)

IVSTI LIPSI
AD DIALOGVM DE CAVSSIS
CORRVPTÆ ELOQVENTIA
PRÆFATI O.

SVPERIORIBVS libris lucem aliquam industria nostra attulit: huic, verè possum dicere, salutem. Nam cùm depravatissimus vulgo circumferretur, nulla pagina sine vulnero & vibice: admirabile est, quantum à Farnesiano codice (nam Vaticanis aberat) in eo sanando simus adiuti. Multi hiatus expleti, verba & linea integræ insertæ, centeni aliquot loci (Latine non oratoriè loquor) emendati.

Quorum omnium numerum inire aut longum, aut supervacuum: moderabor, & in his Notis ea saltem tangam quorum vel insignis correctio est, vel ambigua. Reliqua recepta in contextum, satis sit verbo iam nunc prædixisse, è Farnesiani libri fide esse. At de scripto, & scriptore ipso, pauca etiam hic libanda sunt. Scriptum sane optimum, stilo, inuentione, iudicio: & quod in hoc genere (integrum esset modo) conferre nihil verear cum iis quæ optimi sacli, & optima nota. Scriptor tamen ipse incertus. Ita olim indicavi: neque etiam muto. Nam Tacitum fuisse qui credam? Stilus validè abnuit, non fallax in hoc genere argumentum. qui in nostro, constrictus ubique, teres, acutus, & severus magis quam lepidus: hic omnia contrà. At mutari is in etate aut arguento potest, inquiunt. Non nego. sed numquam ita, ut abeat prorsus à se. Quidquid Cicero scripsit, senex, iuuenis, philologum, philosophum; in iis tamen lineamenta quadam apparent eiusdem viri & vultus. Nec aliter fit in omnibus nobis. Etatem etiam vide, si non pugnat. Hic scriptor sermonem hunc habitum inducit sexto Flauiani imperij anno: eiq[ue] interfuisse se admodum iuuenem. Quomodo vero tunc admodum iuuenis Tacitus, si honores etiam cœpit sub Vespasiano? Id enim de se fatetur, & dignitatem suam à Vespasiano inchoatam ait Historiarum primo. Sed exemplaria omnia Tacito adserunt. Quæ illa? vix bina aut ternâ credo ea esse in omni Europâ. quæ tam facile & pronum est hic mentiri, quam in aliis libris sapè. Sed etiam Pomponius Sabinus. Ita enim politissimus doctissimusque Pythœus nos docuit, Notis ad hunc libellum. Is igitur Sabinus media etatis Grammaticus in Carmen de obitu Mæcenatis: Cornelius,

470

lius, inquit, Tacitus appellat scripta Mæcenatis calamistros. Nec negare certè possumus, quin is locus hodieq; in hoc libello exstet. Quid dicam? scriò & ingenuè, nihil me credere huic ignobili Sabino, qui ex veteri verbo, somniauit fortasse quod voluit. Dico me. nam aliis nihil præo quid sequantur. Incommodi quid erit, siue Tacito tribuamus; siue M. Fabio Quintiliano, ut mihi olim visum? Nam & stilus ipse plane geminus: & ille se De cauissis corruptæ eloquentiæ scripsisse plus uno loco fatetur. quem titulum valde appositum scio huic argumento. Præcipuam enim materiem & velut fundum scripti, hoc fuisse; euincunt illa que superant, & magis euincerent quæ à fine desunt. Ipse Maternus hic ad Messallam: Exprime nobis non laudationem antiquorum, sed causas cur in tantum ab eloquentiâ eorum recesserimus. Ætas tamen Quintiliani paullo grandior fuisse videtur, quam ut hic sermo illo iuene. Itaque ambigo. & cum multa dixerim, clando tamen omnia & signo hoc responso, Mihi non liquere.

FABII